

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 15 maja 2026 r.

RPS-IV.431.12.2025

Wystąpienie pokontrolne

z kontroli w trybie zwykłym w zakresie prawidłowości wykorzystania środków z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu programu "Posiłek w szkole i w domu", przyznanych na podstawie umowy nr 124 z dnia 1 marca 2024 r.

I. Jednostka kontrolowana:

Gmina Sokolniki, (zwaną dalej Gminą)
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 1, 98-420 Sokolniki

Wójtem Gminy w czasie prowadzenia czynności kontrolnych (a także w trakcie realizacji Umowy) był Sylwester Skrzypek.

akta kontroli, str. 337-344

Wójt Gminy udzielił Ewie Szandali – Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolnikach (zwanego dalej GOPS) Upoważnienia do reprezentowania Gminy w trakcie czynności kontrolnych przeprowadzanych przez Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w przedmiocie wykorzystania środków z budżetu państwa w roku 2024 w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu” w tym do składania wyjaśnień.

akta kontroli, str. 337-344

II. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Wsparcia i Integracji w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- Katarzyna Kaczorowska-Kowalczyk – inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 176/2025.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 11 85, fax: (+48) 42 664 10 40; Adres Doręczeń Elektronicznych: AE:PL-15739-54094-JUCFW-24
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

– Nikola Wyszowska – starszy inspektor wojewódzki¹, członek zespołu kontrolerów,
na podstawie upoważnienia nr 177/2025,
akta kontroli, str. 350-351

Kontrolę przeprowadzono zdalnie w dniach od 19 grudnia 2025 r. do 14 kwietnia 2026 r.

III. Wyjaśnień udzielali:

– Ewa Szandala – Kierownik GOPS (pisemnie).

IV. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.).

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483)

Umowa nr 124 z dnia 1 marca 2024 r.

V. Zakres kontroli:

Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania środków z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu programu "Posiłek w szkole i w domu" (zwanego dalej Programem), przyznanych na podstawie umowy nr 124 z dnia 1 marca 2024 r. (zwanej dalej Umową).

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r., z uwzględnieniem okresu przewidzianego na rozliczenie otrzymanych środków, przy czym kontroli poddane zostały wszystkie dokumenty i okoliczności, mające znaczenie dla celu kontroli, niezależnie od daty wytworzenia tych dokumentów.

VI. Ustalenia:

1) Dokonano oceny, czy program realizowany był zgodnie z zasadami określonymi w Uchwale² oraz postanowieniami Umowy oraz, czy dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

---

¹ Do dnia 28 lutego 2026 r. – inspektor wojewódzki

² Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. 2023 poz. 881)

W związku z powyższym w trakcie kontroli sprawdzono:

- a) prawidłowość działań podczas realizacji zadania,
- b) prawidłowość wykorzystania dotacji budżetu państwa pod względem jej zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanych środków,
- c) prawidłowość rozliczenia zadania,
- d) inne zagadnienia, które miały znaczenie dla przedmiotu kontroli.

2) W 2024 r. program w formie zapewnienia posiłku (obiadu) dla dzieci był realizowany w 4 placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy Sokolniki:

- Zespół Szkół w Sokolnikach,
- Zespół Szkół w Walichnowach,
- Zespół Szkół Starym Ochędzynie,
- Zespół Szkół Pichlicach,

oraz w Szkole Podstawowej im. Bohaterów Września 1939 r. w Czastarach (placówka spoza terenu gminy) gdzie prowadzono dożywianie dwóch osób dorosłych – uczestników Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Osieku filia Czastary na podstawie zawartego Porozumienia.

akta kontroli, str. 29-30 i 45-80

W toku kontroli ustalono, że Wójt Gminy Sokolniki wydał Zarządzenia:

- Zarządzenie Nr 0050.44.2022 Wójta Gminy Sokolniki z dnia 25 sierpnia 2022 r.,
- Zarządzenie Nr 0050.41.2024 Wójta Gminy Sokolniki z dnia 30 sierpnia 2024 r.

„w sprawie zatwierdzenia wysokości opłat za posiłki w stołówkach szkolnych i przedszkolnych na terenie gminy Sokolniki”.

W swojej treści Zarządzenia zawierają wysokość dziennych opłat za posiłki zaproponowane przez Dyrektorów Zespołów Szkół dla których organem prowadzącym jest gmina Sokolniki. Realizację Zarządzeń powierzono Dyrektorom Zespołów Szkół z terenu gminy Sokolniki.

W trakcie analizy kontrolerzy ustalili, że zawarte w Zarządzeniach stawki za posiłek dla poszczególnych placówek Oświatowych były zgodne z dokumentacją finansową.

akta kontroli, str. 45-80

3) Jak wynika z dokumentacji przekazanej kontrolerom oraz przedłożonych jadłospisów, w okresie, w którym udzielano pomocy w postaci posiłku, pomoc ta udzielana była ze

szczególным uwzględnieniem posiłku gorącego, a wartość posiłku oraz jego przygotowywanie było zgodne z zasadami zdrowego żywienia. Placówki, w których realizowano zadanie dysponują odpowiednimi warunkami do wydawania posiłków. Posiłki, jakie otrzymywały dzieci korzystające z Programu, były takie same pod względem jakościowym i ilościowym, jak pozostałych dzieci z tej pomocy nie korzystających.

Środki finansowe pochodzące z Programu nie były wykorzystane na posiłki, w których skład wchodziły wyroby cukiernicze oraz napoje gazowane, co było zgodne z treścią § 4 ust 5 Umowy.

akta kontroli, str. 31-44 i 45-80

- 4) Jak wynika z przedłożonych dokumentów finansowych (ewidencja księgową, faktury, noty księgowe, listy wypłat zasiłków) Program był realizowany od stycznia do grudnia 2024 r. w każdym miesiącu w formie posiłku, natomiast w kwietniu, od lipca do października i w grudniu w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

W dni wolne od nauki szkolnej, tj. w czasie ferii i wakacji Gmina realizowała Program głównie w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, wypłacanych na konto lub w kasie. Natomiast nie udzielała pomocy w postaci gorącego posiłku, gdyż nie zgłaszano zapotrzebowania na taką formę pomocy.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika GOPS, dotyczącymi wypłat świadczenia pieniężnego w kasie, procedura wypłaty wygląda w sposób następujący: *„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokolnikach nie posiada własnej kasy a obsługa księgową jest prowadzona przez Biuro Obsługi Jednostek Organizacyjnych Gminy przy Szkole Podstawowej w Sokolnikach. W przypadku gdy klient nie posiada konta bankowego wypłata zasiłku celowego (świadczenia pieniężnego) następuje w kasie Rejonowego Banku Spółdzielczego w Sokolnikach na mocy zawartego Porozumienia. Podczas przeprowadzania postępowania administracyjnego pracownik socjalny wspólnie z klientem ustala formę wypłaty świadczenia pieniężnego. W decyzji przyznającej zasiłek strona jest poinformowana o ustalonym sposobie i terminie wypłaty świadczenia. Procedura wygląda następująco: Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego przez GOPS w Sokolnikach pracownik sporządza Listę Płac zawierającą Nr, okres wypłaty, imię i nazwisko klienta, kwotę przyznanego zasiłku (zgodną z decyzją administracyjną) oraz druk KW (dowód wypłaty). Następnie Lista Płac przekazywana jest*

do księgowej z Biura Obsługi Jednostek Organizacyjnych Gminy przy Szkole Podstawowej w Sokolnikach. Tam następuje weryfikacja pod względem formalnym i rachunkowym. Przekazanie środków finansowych na realizację danego świadczenia następuje poprzez dokonanie przelewu ze wskazaniem numeru Listy Płac, na numer rachunku bankowego 94 9256 0004 0010 0090 9000 1700 Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie Oddział w Sokolnikach. Następnie księgowa Biura Obsługi przekazuje Listę Płac do banku. W dniu wypłaty wskazanym w decyzji administracyjnej do placówki banku zgłasza się świadczeniobiorca. Kasa banku weryfikuje jego tożsamość na podstawie np. dowodu osobistego i sprawdza Listę Płac sporządzoną przez GOPS. Po potwierdzeniu klient otrzymuje gotówkę oraz KW, której odbiór potwierdza własnoręcznym podpisem na Liście Płac w polu Potwierdzenie odbioru. Jeśli na Liście znajduje się więcej nazwisk Bank przestrzega zapisów dot. ochrony danych osobowych i zakrywa przy podpisie pola z danymi innych klientów. Po odebraniu świadczeń przez wszystkie osoby znajdujące się na Liście Płac, wraca ona do księgowości”.

Analiza przedłożonych przez Gminę dokumentów umożliwiła weryfikację opisanej powyżej procedury wypłaty świadczeń pieniężnych w kasie.

akta kontroli, str. 372-373

- 5) Zgodnie z § 4 ust. 8 i 9 Umowy, Gmina zobowiązana była sprawować nadzór nad zadaniem realizowanym w ramach Programu, w szczególności poprzez monitorowanie: jakości posiłków, ich ilości, systematyczności udzielania pomocy i właściwego dokumentowania wydatkowania środków finansowych. Działania podjęte w ramach monitoringu powinny odbywać się systematycznie, co najmniej raz na pół roku w każdej placówce objętej Programem z terenu Gminy. Na terenie Gminy Programem zostały objęte 4 placówki.

Zgodnie z dostarczoną dokumentacją, w 2024 r. przeprowadzono 8 monitoringów, czyli po dwa w każdej placówce oświatowej z terenu Gminy.

Monitoringi były przeprowadzone prawidłowo, a po ich zakończeniu pracownicy GOPS w Sokolnikach sporządzali każdorazowo dokument wewnętrzny – „Notatka służbowa z monitoringu przeprowadzonego w ramach realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, wraz z dołączonymi do nich jadłospisami.

Zatem, dochowano obowiązku wynikającego z § 4 ust. 8 i 9 Umowy.

akta kontroli, str. 45-80

6) Gmina Uchwałą Nr LXVIII/390/23 Rady Gminy Sokolniki z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia gminnego wieloletniego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, który uprawnia w szczególnie uzasadnionych przypadkach do zgłoszenia przez dyrektora placówki do objęcia pomocą dziecka bez wydawania decyzji administracyjnej. Jak wynika ze Sprawozdania rocznego z realizacji zadania za 2024 r. nie było takiego przypadku. Pomoc w formie posiłku była udzielana tylko na podstawie wydanych decyzji.

akta kontroli str. 337-344 i 367

7) Na podstawie Sprawozdania z realizacji Programu za 2024 r., przekazanego 3 stycznia 2025 r. za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej oraz przedstawionych w trakcie kontroli dokumentów, kontrolerzy ustalili, co następuje.

Na realizację Programu w 2024 roku Gmina poniosła wydatki w kwocie **26 311,00 zł**, z czego na:

- zasiłki celowe na zakup żywności 8 400,00 zł,
- posiłki wydane na podstawie decyzji administracyjnej 17 911,00 zł.

Gmina realizowała działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dla nw. adresatów Programu:

- 9 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 25 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- 2 osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

akta kontroli, str. 367

8) Gmina Sokolniki, występując w trybie przewidzianym w Programie, otrzymała dofinansowanie w kwocie **21 551,00 zł**, w tym na dowóz posiłków **0 zł**.

akta kontroli, str. 360-366

Dotacja w kwocie 21 551,00 zł zgodnie z § 5 ust. 5 Umowy była przekazywana Gminie sukcesywnie od momentu podpisania Umowy, a Gmina zgodnie z § 5 ust. 6 Umowy zobowiązana była wykorzystywać przekazywane środki w każdym miesiącu.

W oparciu o ewidencję księgową kontrolerzy ustalili, że środki dotacji były wykorzystane w poszczególnych miesiącach w następujących wysokościach – zgodnie z poniższą tabelą.

Od marca 2024 r. Gmina wydatkowała środki dotacyjne oraz własne przewidziane w ramach Programu.

akta kontroli str. 301-336 i 360-366

Miesiąc	Kwota przekazanej dotacji (zł)	Kwota wykorzystanej dotacji (zł)	Procentowe wykorzystanie dotacji od kwoty ogółem przekazanej tj. 21 551 zł
styczeń	0,00 zł	0,00 zł	0,00 %
luty	0,00 zł	0,00 zł	0,00 %
marzec	2 200,00 zł	2 200,00 zł	10,21 %
kwiecień	1 900,00 zł	1 900,00 zł	8,82 %
maj	2 100,00 zł	1 603,96 zł	7,44 %
czerwiec	1 504,00 zł	1 531,74 zł	7,11 %
lipiec	1 132,00 zł	960,00 zł	4,45 %
sierpień	960,00 zł	960,00 zł	4,45 %
wrzesień	1 760,00 zł	1 644,60 zł	7,63 %
październik	1 844,00 zł	1 594,20 zł	7,40 %
listopad	1 795,00 zł	1 381,30 zł	6,41 %
grudzień	6 356,00 zł	2 010,50 zł	9,33 %
Razem:	21 551,00 zł	15 786,30 zł	73,25 %

W 2024 r. Gmina otrzymała dotację w wysokości 21 551,00 zł. Jak wynika z przedłożonych dokumentów i sprawozdania rocznego, Gmina wykorzystwała dotację na poziomie 73,25 %. W dniu 31 grudnia 2024 r. Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanej części środków z dotacji w wysokości 5 764,70 zł, co stanowiło 26,75 % przyznanych w danym roku środków finansowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika GOPS „Przyczyną zwrotu niewykorzystanych środków finansowych przyznanych na realizację Programu w wysokości 5.764,70 zł było przeszacowanie potrzeb związane z początkowym zainteresowaniem przez klientów skorzystaniem z tej formy pomocy, jednak ostatecznie osoby te nie zgłosiły się z wnioskiem lub nie spełniły kryterium dochodowego”.

Wykorzystanie przez gminę dotacji na poziomie 73,25 %, jednocześnie dokonując zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji na poziomie 26,75 % w skali roku, oraz nie poinformowanie Wojewody Łódzkiego odpowiednio wcześniej o tym fakcie w świetle przyjętych kryteriów kontroli uważane jest za działanie nierzetelne. Zgodnie bowiem z § 5 ust. 8 Umowy wniosek o aktualizację potrzeb finansowych gminy mogły składać do dnia 8 listopada 2024 r. W związku z powyższym, jednostka miała możliwość zgłoszenia powstałej nadwyżki i aneksowania zawartej Umowy.

akta kontroli, str. 301-336, 360-366 i 372-373

9) Zgodnie z § 7 ust. 1 Umowy, Gmina zobowiązana była do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków. W toku kontroli ustalono, że wszystkie faktury i noty księgowe dotyczące opłaty za posiłki dla dzieci w placówkach oświatowych z terenu Gminy zawierały listę dzieci i były zgodne z dołączonym do nich wykazem decyzji, na podstawie których została przyznana pomoc w formie posiłku. Kontrolerzy ustalili, że na przedstawionych dokumentach finansowych brak było jednak opisu wskazującego jednoznacznie w jakiej części zostały one opłacone ze środków dotacji, a w jakiej ze środków własnych Gminy. Możliwe to było tylko na podstawie ewidencji księgowej – „Obroty na Klasyfikacjach Wydatków – roboczy”

Niemniej jednak sposób prowadzenia ewidencji księgowej wydatków nie uniemożliwił identyfikacji poszczególnych operacji księgowych, jak i pochodzenia środków, którymi zostały sfinansowane wydatki w ramach Programu. Stwierdzono jednak brak należytej staranności i dokładności w prowadzeniu dokumentacji, co stanowi **uchybiecie**.

akta kontroli, str. 1-336

10) Na podstawie § 5 ust. 9 Umowy, Gmina zobowiązała się zapewnić udział środków własnych w kosztach realizacji zadania w wysokości nie mniejszej niż **40 %** całkowitego kosztu realizacji zadania w 2024 r.

Odnosząc się do kwot wykazanych w ewidencji księgowej, całkowity koszt zadania wyniósł **26 310,50 zł**. Gmina środkami własnymi sfinansowała wydatki w kwocie **10 524,20 zł**. Udział Gminy w kosztach zadania wyniósł zatem **40,00 %**, czym spełniony został wymóg zawarty w Umowie.

akta kontroli, str. 301-336 i 360-366

11) Gmina Uchwałą Nr LXVIII/391/23 Rady Gminy Sokolniki z dnia 30 listopada 2023 r. „w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028”, oraz Uchwałą LXVIII/392/23 Rady Gminy Sokolniki z dnia 30 listopada 2023 r. „w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku, pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata

2024-2028” zwiększyła do 200% kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz posiłku.

akta kontroli, str. 337-344

12) W toku kontroli ustalono, że Gmina dokonała wydatków ze środków pochodzących z dotacji oraz środków własnych w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r., ale nie wcześniej niż od 1 stycznia 2024 r.

Szczegółowej kontroli poddano 100% dowodów księgowych (faktury, noty księgowe, listy wypłat zasiłków celowych, wyciągi bankowe), stanowiących podstawę poniesienia wydatków na realizację Programu na łączną kwotę **26 310,50 zł**.

W wyniku analizy ww. dowodów źródłowych ustalono, że wszystkie poniesione wydatki dotyczyły kosztu zakupu posiłków, wypłat świadczeń na zakup posiłków. Wypłaty zasiłków dokonywane były na konto bankowe oraz w kasie, a wydatki na posiłki dla dzieci dożywianych w placówce oświatowej dokonywane były przelewami na podstawie faktur i not księgowych zawierających listę dzieci.

akta kontroli, str. 1-336

13) Z przekazanej dokumentacji wynika, że Gmina rozliczyła się z otrzymanej dotacji zgodnie z Umową, składając 3 stycznia 2025 r. (dochowując terminu) sprawozdanie w Centralnej Aplikacji Statystycznej.

akta kontroli, str. 367

W toku kontroli ustalono, że w 2024 r. dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania wykorzystana została terminowo i zgodnie z przeznaczeniem. Niemniej jednak kwota zwrotu niewykorzystanej części środków z budżetu państwa stanowiła istotny procent przyznanej dotacji.

Na tym czynności kontrolne zakończono.

VII. Ocena skontrolowanej działalności:

Uwzględniając powyższe wnioski, kontrolowaną działalność ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

VIII. Zalecenia:

Z uwagi na stwierdzone uchybienie zaleca się:

1. Zwrócić szczególną uwagę na staranność i dokładność w prowadzeniu dokumentacji finansowej w zakresie opisów dokumentów potwierdzających ponoszone wydatki (noty księgowe, faktury) związanych z przedmiotem umowy.

IX. Pouczenie:

1. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze (art. 48 ustawy kontroli w administracji rządowej).

2. W terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Kierownik jednostki kontrolowanej winien poinformować kierownika jednostki kontrolującej tj. Wojewodę Łódzkiego, o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anna Szymajda
**Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny
i Polityki Społecznej**